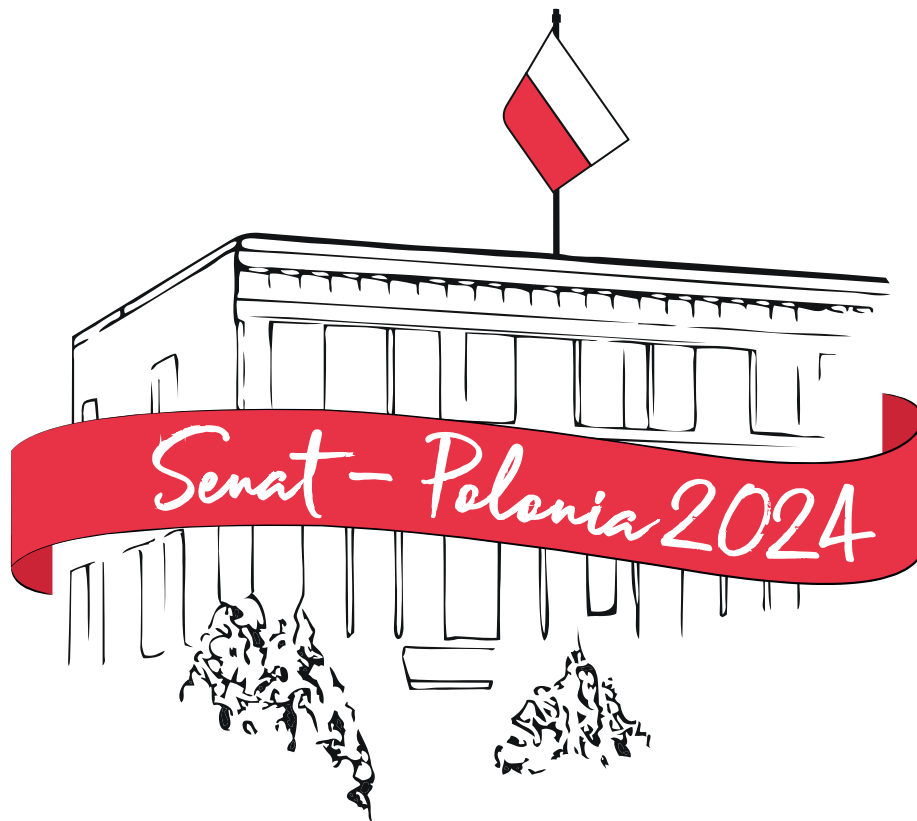

Piękne cytaty o kobietach z polskiej literatury i poezji

niepodlegała

Zadanie dofinansowane w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej
Polskiej nad Polonią i Polakami za **granicą w 2024 roku**".

Publikacja powstała z okazji Wystawa „Polskie Kobiety Kazachstanu dla Niepodległej” za pośrednictwem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska.

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Senatu Rzeczypospolitej Polskiej i oficjalnym stanowiskiem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska.

Opracowanie redakcyjne:

Katarzyna Ostrowska – Prezes Związku Polaków w Kazachstanie

Opracowanie graficzne, projekt okładki :

Irena Pajewska-Strzałkowska – Wiceprezes Stowarzyszenie „Orszak Polonijny”

Zdjęcia i ilustracje: Archiwum Związku Polaków w Kazachstanie

Druk: Zakład Poligraficzny, 2024-rok, Astana

Cytaty o kobietach z książek, wierszy i inne

"Nasza poezja jest w istocie poezją kobiet"

– powiedział kiedyś klasyk Jarosław Iwaszkiewicz.

"Czas kobiet" w polskiej poezji rozpoczął się ponad sto lat temu i w ciągu tych lat przedstawicielki "piękniejszej połowy ludzkości" zdążyły gruntownie zaprezentować – swój najśłynniejszy wiersz, swoją najlepszą opowieść i zrobić swój wkład dla Niepodległej Polski.

Spis treści:

Cytat o kobietach / Informacje o autorze: Katarzyna Nosowska | 5 - 6

Cytat o kobietach / Informacje o autorze: Gabriela Zapolska | 7 - 8

Cytat o kobietach / Informacje o autorze: Joanna Szwechłowicz | 9 - 10

Cytat o kobietach / Informacje o autorze: Juliusz Słowacki | 11 - 14

Cytat o kobietach / Informacje o autorze: Magdalena Kordel | 15 - 16

Cytat o kobietach / Informacje o autorze: Natasza Socha | 17 - 18

Cytat o kobietach / Informacje o autorze: Janusz Leon Wiśniewski | 19 - 20

Cytat o kobietach / Informacje o autorze: Stanisław Ignacy Witkiewicz | 21 - 22

Cytat o kobietach / Informacje o autorze: Stanisław Wyspiański | 23 - 24

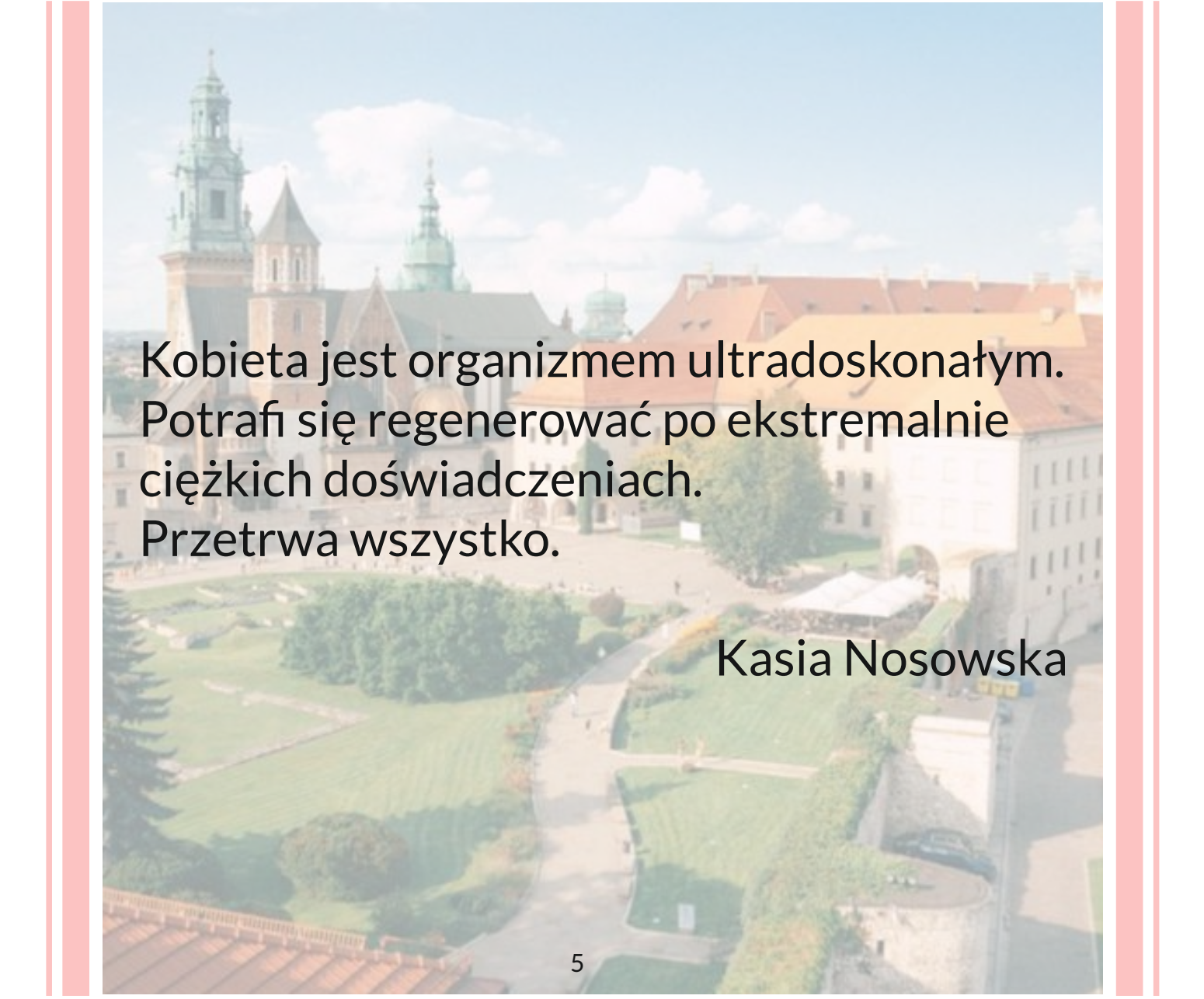
Cytat o kobietach / Informacje o autorze: Józef Ignacy Kraszewski | 25 - 26

Cytat o kobietach / Informacje o autorze: Tadeusz Dołęga-Mostowicz | 27 - 28

Cytat o kobietach / Informacje o autorze: Krzysztof Kamil Baczyński | 29 - 30

Cytat o kobietach / Informacje o autorze: Ryszard Kapuściński | 31 - 32

Cytat o kobietach / Informacje o autorze: Cyprian Kamil Norwid | 33 - 34

An aerial photograph of a historic town square. In the background, a large, ornate church with a tall, green-roofed spire and other smaller towers is visible. The square is paved and surrounded by buildings with red-tiled roofs. In the foreground, there are green lawns and trees. The sky is blue with some white clouds.

Kobieta jest organizmem ultradoskonałym.
Potrafi się regenerować po ekstremalnie
ciężkich doświadczeniach.
Przetrwa wszystko.

Kasia Nosowska

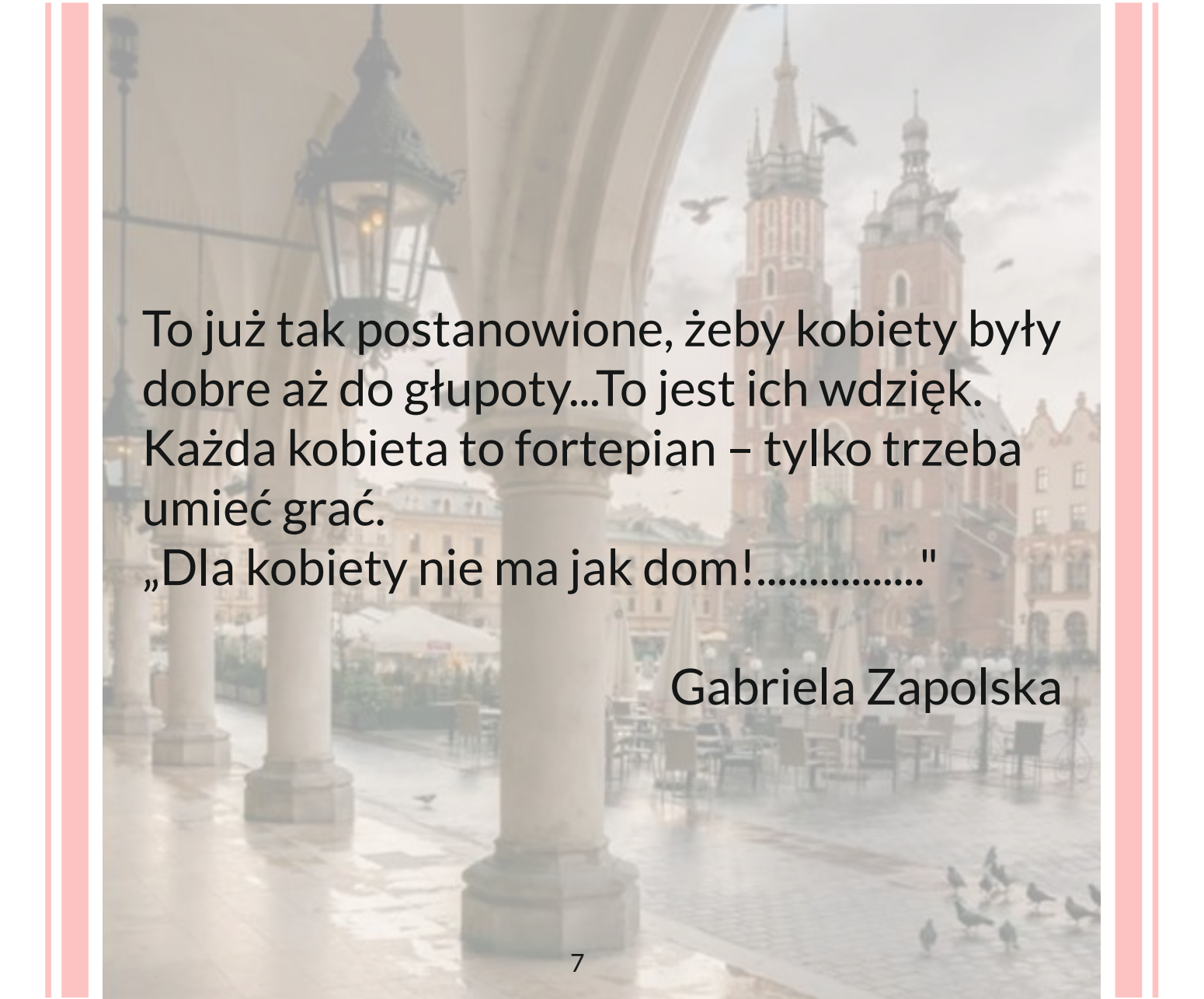
Informacje o autorze

Katarzyna Nosowska – polska piosenkarka rockowa, autorka tekstów, kompozytorka, pisarka, felietonistka i prezenterka radiowa. Występuje solowo i jako wokalistka zespołu muzycznego Hey.

Jako nastolatka śpiewała w lokalnych zespołach w Szczecinie. W 1992 dołączyła do Hey, który w przeciągu kilku miesięcy zdobył ogólnopolską popularność i stał się jednym z najważniejszych reprezentantów polskiego rocka lat 90. Do zawieszenia przez grupę działalności w 2017 nagrała z nią 11 albumów studyjnych. Równolegle rozpoczęła karierę jako solistka. Pod własnym nazwiskiem wydała dotychczas 8 albumów studyjnych: puk.puk, Milenę (1998), Sushi (2000), UniSexBlues (2007), Osiecką (2008), 8 (2011), Bastę (2018) i Degreoladę (2023).

Pisała felietony dla kilku czasopism oraz wydała dwa ich zbiory w formie książek: A ja żem jej powiedziała... i Powrót z Bambuko (2020). Zagrała kilka epizodycznych ról w filmach, serialach i spektaklu teatralnym. Współprowadziła audycję radiową Tranzytem do niebytu na antenie Roxy FM (2009–2013). Odbyła serię stand-upowych występów Zmalowane wrota (2019).

Jest jedną z najpopularniejszych i najbardziej uznanych polskich piosenkarek i autorów tekstów. W 2010 została przez czasopismo „Machina” okrzyknięta najlepszą polską wokalistką. Wygrała rekordową liczbę 27 Fryderyków, w tym trzy dla wokalistki roku i siedem dla autora roku. Ponadto jest laureatką między innymi dwóch Paszportów „Polityki”, w tym w honorowej kategorii kreatora kultury, Mateusza, Fenomenu „Przekroju”, dwóch Bestsellerów Empiku za sprzedaż książek, trzech nagród aktorskich na Festiwalu Polskich Wideoklipów Yach Film oraz Dorocznej Nagrody Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jej nagrania były certyfikowane złotymi, platynowymi i multiplatynowymi płytami. 10 jej albumów zajęło pierwsze miejsce na notowaniu sprzedaży OLiS, a 26 utworów na Liście przebojów programu Trzeciego. W 2013 została odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi.

To już tak postanowione, żeby kobiety były
dobre aż do głupoty...To jest ich wdzięk.
Każda kobieta to fortepian – tylko trzeba
umieć grać.
„Dla kobiety nie ma jak dom!.....”

Gabriela Zapolska

Informacje o autorze

Gabriela Zapolska (pseudonim sceniczny), wł. Maria z Korwin-Piotrowskich, 1. voto Śnieżko, 2. voto Janowska. Jedna z najbardziej wyrazistych postaci kobiecych w polskiej literaturze i teatrze urodziła się jako Maria Gabriela Stefania Korwin-Piotrowska. Jako pisarka debiutowała w 1883 roku.

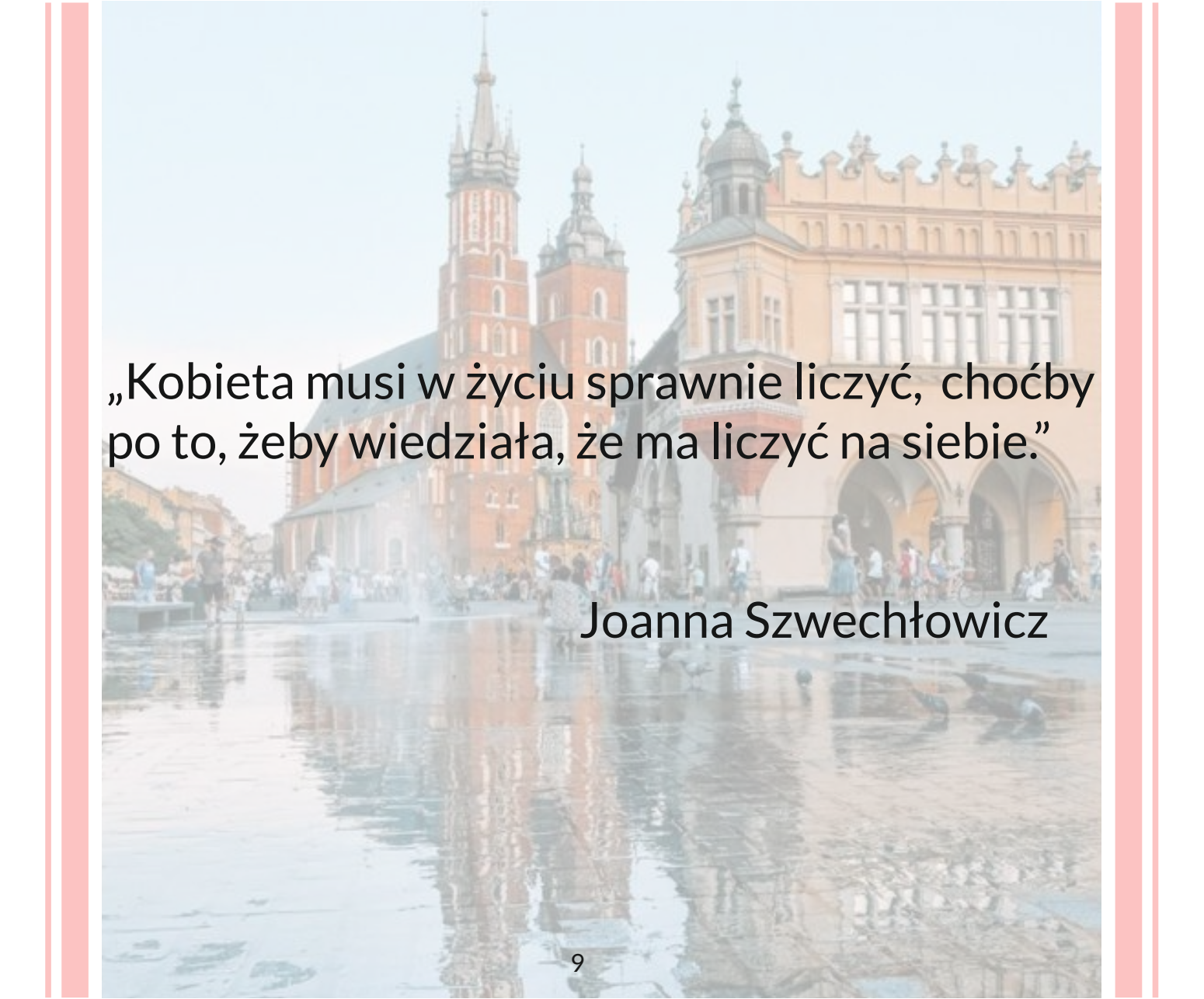
Jej utwory były naturalistyczne – ze szczegółami oddawały realia życia różnych grup społecznych i opisywały kwestie, które w tamtym czasie nie pojawiały się w literaturze (na przykład prostytutka). Tworzyła zarówno ambitne dzieła, jak i teksty niskich lotów, pisane stricte zarobkowo. Zapolska utrzymywała się z pisania, co wśród kobiet zdarzało się wtedy rzadko.

Jej twórczość wywoływała zażarte dyskusje konserwatywnych odbiorców i krytyki.

Skandalem okazała się powieść *Kaśka Kariatyda* (1885), której tytułową bohaterką była służąca.

Opisywanie uczuć i rozterek dziewczyny z niskich warstw społecznych bulwersowało publikę nieprzyzwyczajoną do takich bohaterek. Największy sukces przyniósł Zapolskiej dramat *Moralność pani Dulskiej* (1906) o toksycznej rodzinie mieszczańskiej, w której liczą się pozory, a opinia innych jest ważniejsza od osobistego szczęścia.

Gabriela Zapolska była kobietą niezależną, żyła i pisała według własnych reguł, nie zważając na obowiązujące konwenanse. Ale sprzeciwiała się feministkom i emancypantkom. Uważała na przykład, że kobiety nie powinny studiować. Mimo to dla wielu stała się obrończynią ich niezależności, choć potrafiła jednocześnie ostro krytykować wady kobiet.

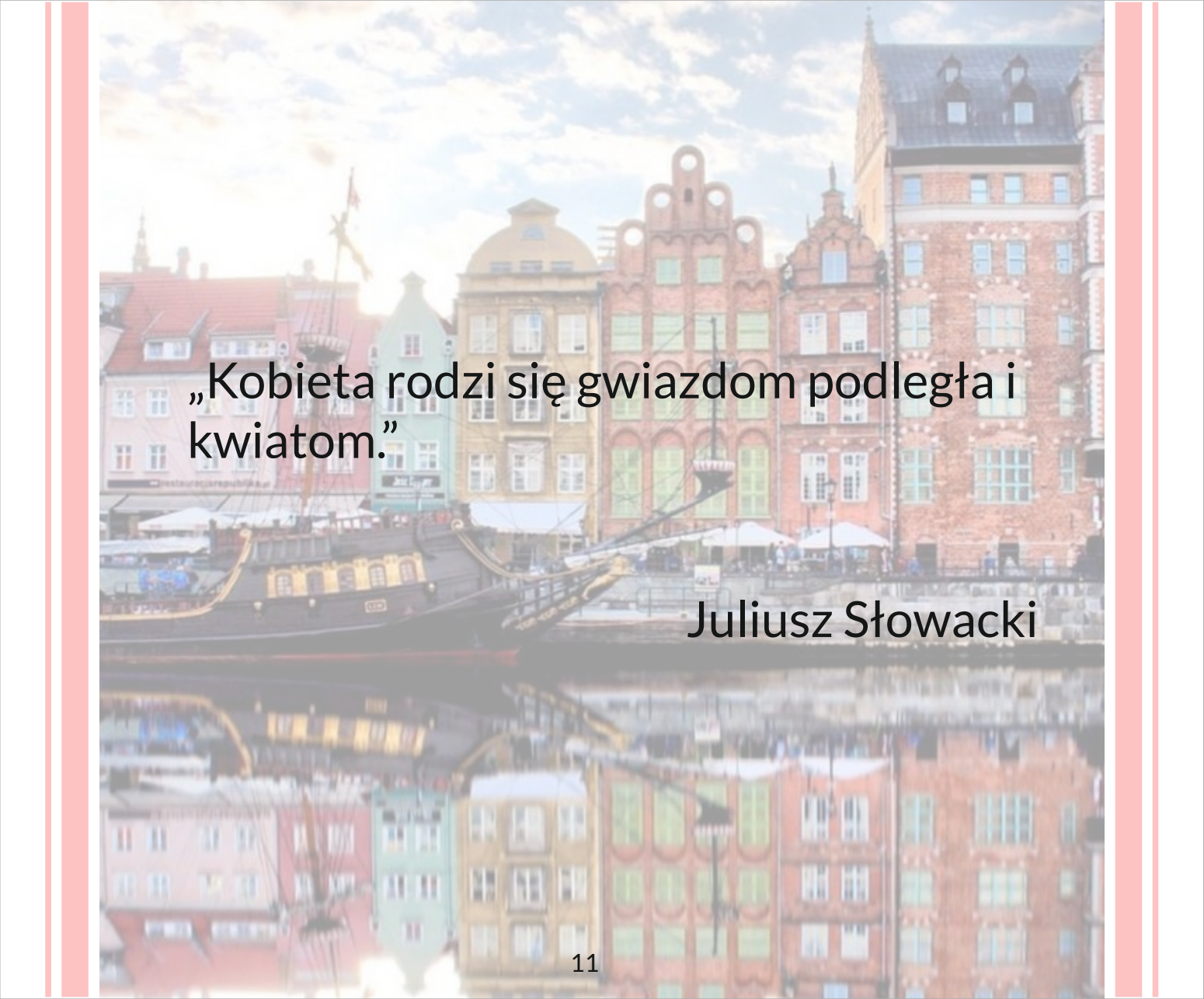

„Kobieta musi w życiu sprawnie liczyć, choćby po to, żeby wiedziała, że ma liczyć na siebie.”

Joanna Szwechłowicz

Informacje o autorze

Joanna Szwechłowicz (ur. 1984) – absolwentka MISH, z wykształcenia polonistka i socjolog. Doktorantka w Zakładzie Komparatystyki Instytutu Literatury Polskiej UW. Pisze pracę na temat amatorskiej krytyki literackiej w Internecie. Prowadzi zajęcia z komparatystki, analizy porównawczej tekstów literackich oraz na temat mediów elektronicznych. W 2014 roku ukazał się jej świetnie przyjęty debiut „Tajemnica szkoły dla panien”. Mieszka w Warszawie.

„Kobieta rodzi się gwiazdom podległa i
kwiatom.”

Juliusz Słowacki

Informacje o autorze

Juliusz Słowacki (1809 - 1849), wybitny polski poeta i dramatopisarz.

Jest jednym z najwybitniejszych twórców romantycznych. Tradycyjnie uznaje się go za jednego z trzech - obok Adama Mickiewicza i Zygmunta Krasińskiego - wieszczów. W latach 1825 - 1828 był studentem prawa na uniwersytecie w Wilnie. W 1829 przeniósł się do Warszawy, gdzie pracował na stanowisku aplikanta w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu. W 1831 został zatrudniony w Biurze Dyplomatycznym Rządu Narodowego, następnie pojechał do Drezna, a stamtąd udał się (w charakterze kuriera dyplomatycznego) do Londynu i Paryża, w którym osiadł po ukończonej misji. W latach 1832 - 1836 przebywał w Genewie, co znalazło odbicie w jego twórczości (poemat "W Szwajcarii", 1839). W 1836 wyjechał do Włoch, a stamtąd udał się do Grecji, Egiptu i Palestyny ("Podróż do Ziemi Świętej z Neapolu", 1836 - 1839, całość 1866). W 1838 wrócił do Paryża. W 1849 zmarł z powodu postępującej gruźlicy płuc. W 1927 jego szczątki zostały przywiezione do Polski i złożone obok prochów Adama Mickiewicza w krypcie wawelskiej.

Za jego anonimowy debiut uważa się powieść poetycką "Hugo" (1830). W 1832 opublikował 2 tomy "Poezji", w których znalazło się kilka powieści poetyckich: "Żmija", "Jan Bielecki", "Hugo", "Mnich", "Arab", tragedie: "Mindowe", "Maria Stuart". Trzeci tom "Poezji" (1833) zawierał m.in. powieść poetycką "Lambro", poemat "Godzina myśli" i liryki pisane podczas powstania listopadowego. Dramaty: "Kordian" (1834), "Horsztyński" (1835, wyd. 1866), "Balladyna" (1839), "Fantazy" (wyd. 1866), "Mazepa" i "Lilla Weneda" (1840), "Ksiądz Marek" (1843), "Sen srebrny Salomei" (1844), "Zawisza Czarny" (1844 - 1845, wyd. 1908), "Samuel Zborowski" (napisany po 1845, wyd. 1903), parafraza "Księcia niezłomnego" Pedra Calderona (1844). Poematy: "Anelli" (1838), "Poema Piasta Dantyszka herbu Leliwa o piekle" (wyd. 1839), "Ojciec zadżumionych" i "Wacław" (wydane wraz z poematem "W Szwajcarii" pt. "Trzy poema", 1839). Nieukończony poemat dygresyjny "Beniowski" (pieśni 1 - 5, 1841, pieśni 6 - 10 w tomie 2 "Pismośmiertnych", 1866).

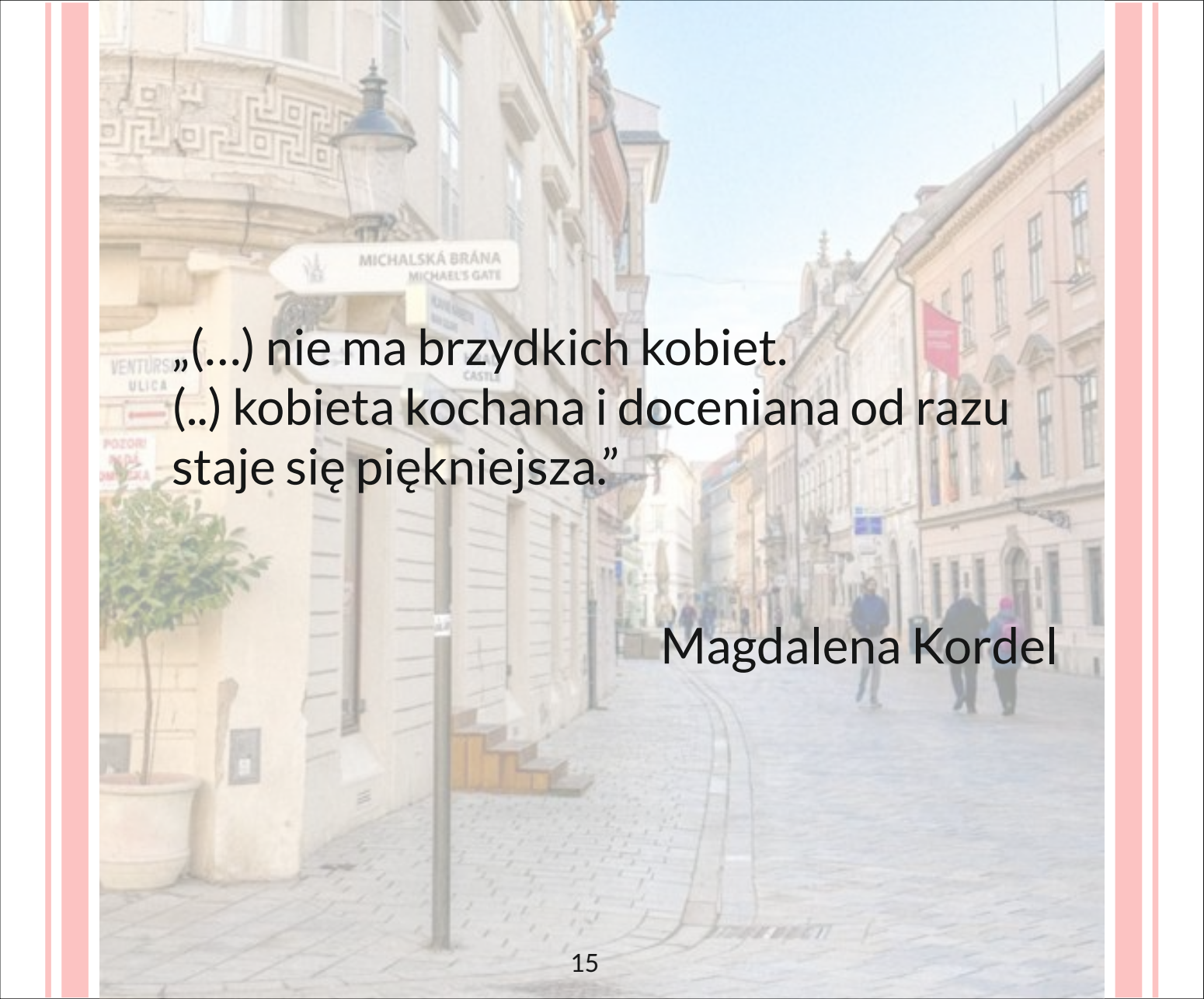

niepodlega

Swoje poglądy filozoficzne, sformułowane w większości u schyłku życia pod wpływem postawy Andrzeja Towiańskiego, uzewnętrznił Słowacki m.in. w traktacie poetyckim "Genezis z Ducha" (1844, wyd. 1871), a także we fragmentach pisanych w okresie 1845 - 1846, ułożonych potem przez badaczy w tzw. "Poemat filozoficzny", oraz w epopei historyzoficznej "Król-Duch" (powstanie 1845 - 1849, rapsod 1 wyd. 1847) i w "Odpowiedzi na »Psalmy przyszłości«" (1848). Słowacki rozwinął tzw. filozofię genezyjską, dotyczącą sposobu powstania świata i człowieka przy pomocy argumentów zaczerpniętych z różnych dziedzin nauki. Genezyjskim mesjanizmem próbował Słowacki tłumaczyć klęskę i cierpienie Polaków jako rodzaj doświadczenia mającego skłonić naród do ogromnego wysiłku duchowego w celu samodoskonalenia. Słowackiego uważa się za wielkiego nowatora i wybitnego artystę słowa. Nie do końca zrozumiany przez współczesnych odbiorców, często był celem różnego rodzaju ataków. Ważniejsze wydania utworów Słowackiego: "Pisma pośmiertne" (tom 1 i 2, 1866 - 1867), "Dzieła" (tom 1 - 10, 1909; tom 1 - 14, 1959), "Dzieła wszystkie" (tom 1 - 17, 1952 - 1976), "Korespondencja" (tom 1 - 2, 1962 - 1963).

Źródło -:

https://www.bryk.pl/wypracowania/jezyk-polski/biografie/894-juliusz-slowacki-zyciorys.html#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=other

„(...) nie ma brzydkich kobiet.
(..) kobieta kochana i doceniana od razu
staje się piękniejsza.”

Magdalena Kordel

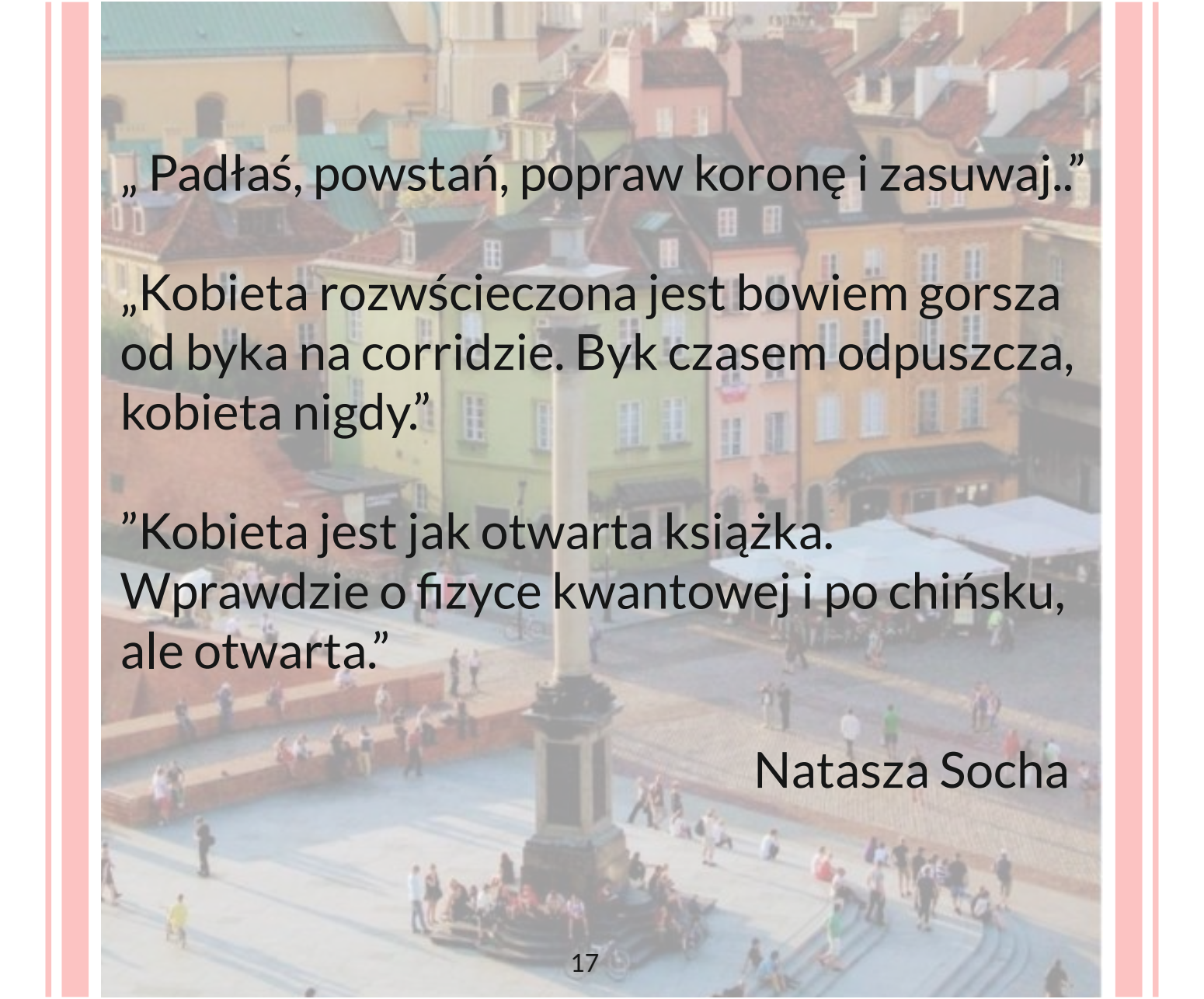

Informacje o autorze

Magdalena Kordel urodziła się w 1978 roku. Znana jest z powieści o charakterze obyczajowym i romantycznym. Czytelnikom znana jest z takich utworów, jak "Uroczysko" oraz "Sezon na cuda". Pisarka przyznaje się, że zaczęła pisać, aby poradzić sobie z traumatycznymi przeżyciami i problemami egzystencjalnymi. Dzięki temu styl pisarski charakteryzuje się wnikliwością i interesującą fabułą. Magdalena Kordel na co dzień mieszka w Otwocku. Z mężem prowadzi firmę zajmującą się reklamą. Posiada dwójkę dzieci. Na konwencję pisarską z pewnością miała wpływ pasja podróżowania. Autorka szczególną sympatią darzy Śląsk oraz Toskanię.

Pisarka zadebiutowała powieścią "48 tygodni". Publikacja opowiada o życiu dwudziestokilkuletniej Nataszy ? żony Sebastiana i matki małej Gosi. Fabuła porusza zagadnienia emocjonalne dotyczące tego, jak żyć z samym sobą. Odbiorca poznaje Nataszę z różnych perspektyw ? od radosnej i pewnej siebie kobiety po zrozpaczoną, potrzebującą dużo uwagi osobę. Dzięki temu możemy również nauczyć się wiele o sobie.

"Uroczysko" to historia Majki, którą poznajemy w tragicznym momencie życia. Porzucona przez męża, boryka się ze spłatą kredytu. Wychowywanie nastoletniej córki również nie bywa wdzięcznym zajęciem. Jest jednak miejsce w Polsce, które potrafi odmienić nawet najgorszy los. Jest nim tytułowe Uroczysko. Aktualnie Magdalena Kordel pracuje nad kolejną książką z serii "Malownicze".

An aerial view of a European town square, likely in Krakow, featuring a central monument with a tall column and a cross on top. The square is surrounded by colorful buildings with red-tiled roofs. People are seen walking and sitting on the steps of the monument.

„ Padłaś, powstań, popraw koronę i zasuważ.”

„Kobieta rozwścieczona jest bowiem gorsza od byka na corridzie. Byk czasem odpuszcza, kobieta nigdy.”

”Kobieta jest jak otwarta książka.
Wprawdzie o fizyce kwantowej i po chińsku,
ale otwarta.”

Natasza Socha

Informacje o autorze

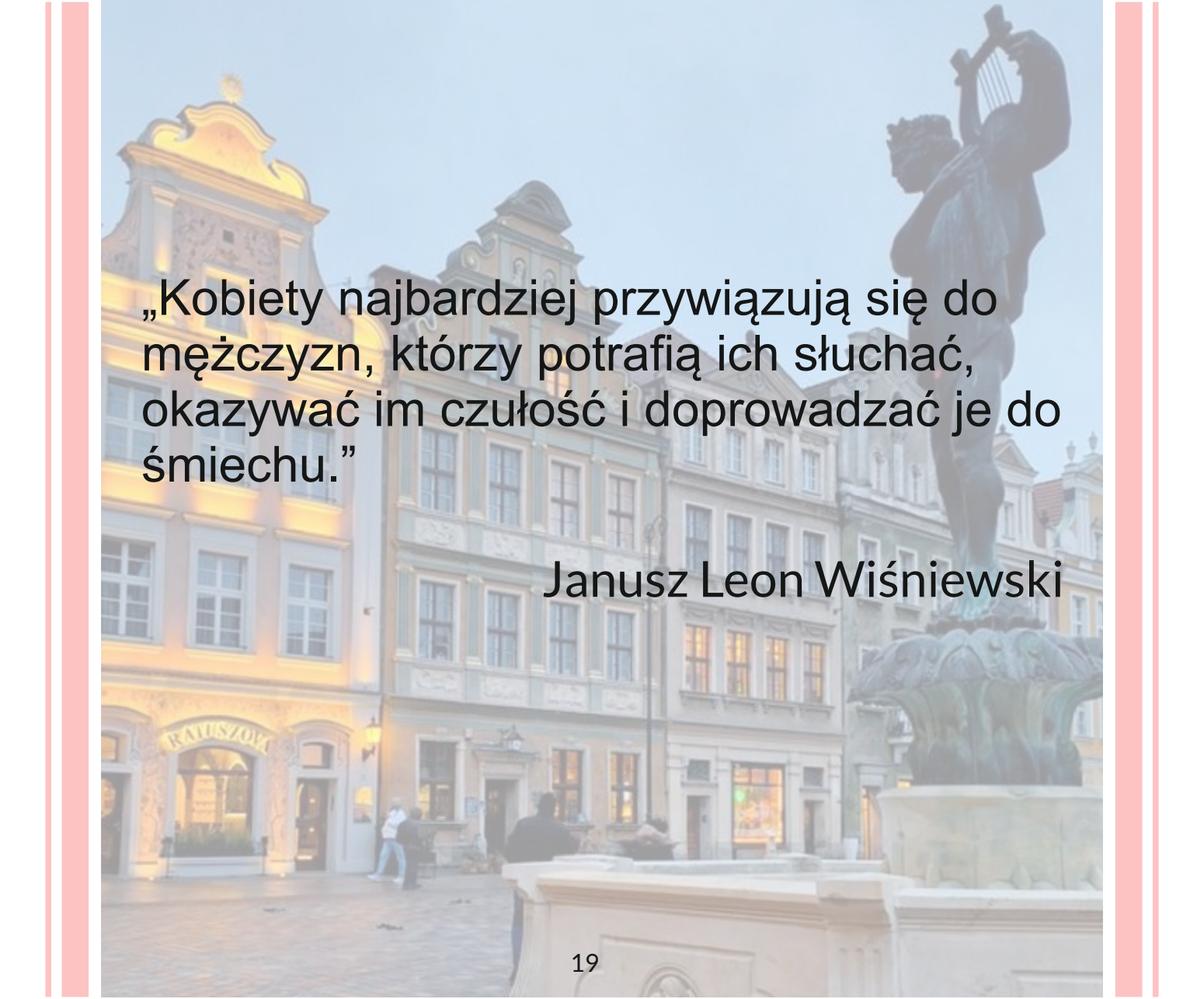
Natasza Socha dziennikarka, felietonistka i pisarka. Urodziła się w Poznaniu. Dziś czas dzieli między stolicą Wielkopolski a niewielką niemiecką wsią, gdzie oddaje się twórczości literackiej. Jest autorką wielu powieści. Zajmuje się również ilustrowaniem książek dla dzieci oraz malarstwem. Współautorka bloga [chilifiga.pl](https://www.facebook.com/nataszasocha73/).<https://www.facebook.com/nataszasocha73/>

Natasza Socha urodziła się w Poznaniu w 1973 roku. To absolwentka Uniwersytetu imienia Adama Mickiewicza. Z zawodu dziennikarka, felietonistka i pisarka. Natasza Socha od wielu lat pasjonuje się malarstwem. Obszarem jej zainteresowania się prace plastyczne, w tym malarstwo klasyczne i współczesne. Ponadto w wolnych chwilach Socha tworzy piękne ilustracje do książek. Zainteresowanie literaturą towarzyszyło Nataszy Socha od dzieciństwa, kiedy to po raz pierwszy zetknęła się z największymi dziełami polskich i zagranicznych twórców.

W dorobku literackim Nataszy Sochy znajdują się powieści zaliczane do nurtu prozy obyczajowej. To autorka cyklu „Kobiety ciężkich czasów”, a także niezależnych publikacji „Macocho” i „Harmonia”. Debiutancka powieść pod tytułem „Macocho” została bardzo dobrze przyjęta, zarówno przez czytelników, jak i krytyków literackich. To książka traktująca o problemach społecznych, związanych z trudami adaptacyjnymi dzieci należących do tak zwanej rodziny patchworkowej.

Tym, co wyróżnia powieści obyczajowe Nataszy Sochy jest przede wszystkim dosadny język, interesujące przedstawienie głównych postaci, a także komizm sytuacyjny. Książki autorstwa Nataszy Sochy zawierają niezwykle plastyczne opisy, co wynika z osobistych zainteresowań autorki. Od lat bierze ona czynny udział w różnych konkursach i warsztatach, prowadzonych przez artystów malarzy i rzeźbiarzy. Natasza Socha do 2015 roku współprowadziła z Moniką Paluszkiewicz bloga poświęconego zdrowemu odżywianiu i diecie.

Źródło –: [chilifiga.pl](https://www.facebook.com/nataszasocha73/).<https://www.facebook.com/nataszasocha73/>

„Kobiety najbardziej przywiązują się do mężczyzn, którzy potrafią ich słuchać, okazywać im czułość i doprowadzać je do śmiechu.”

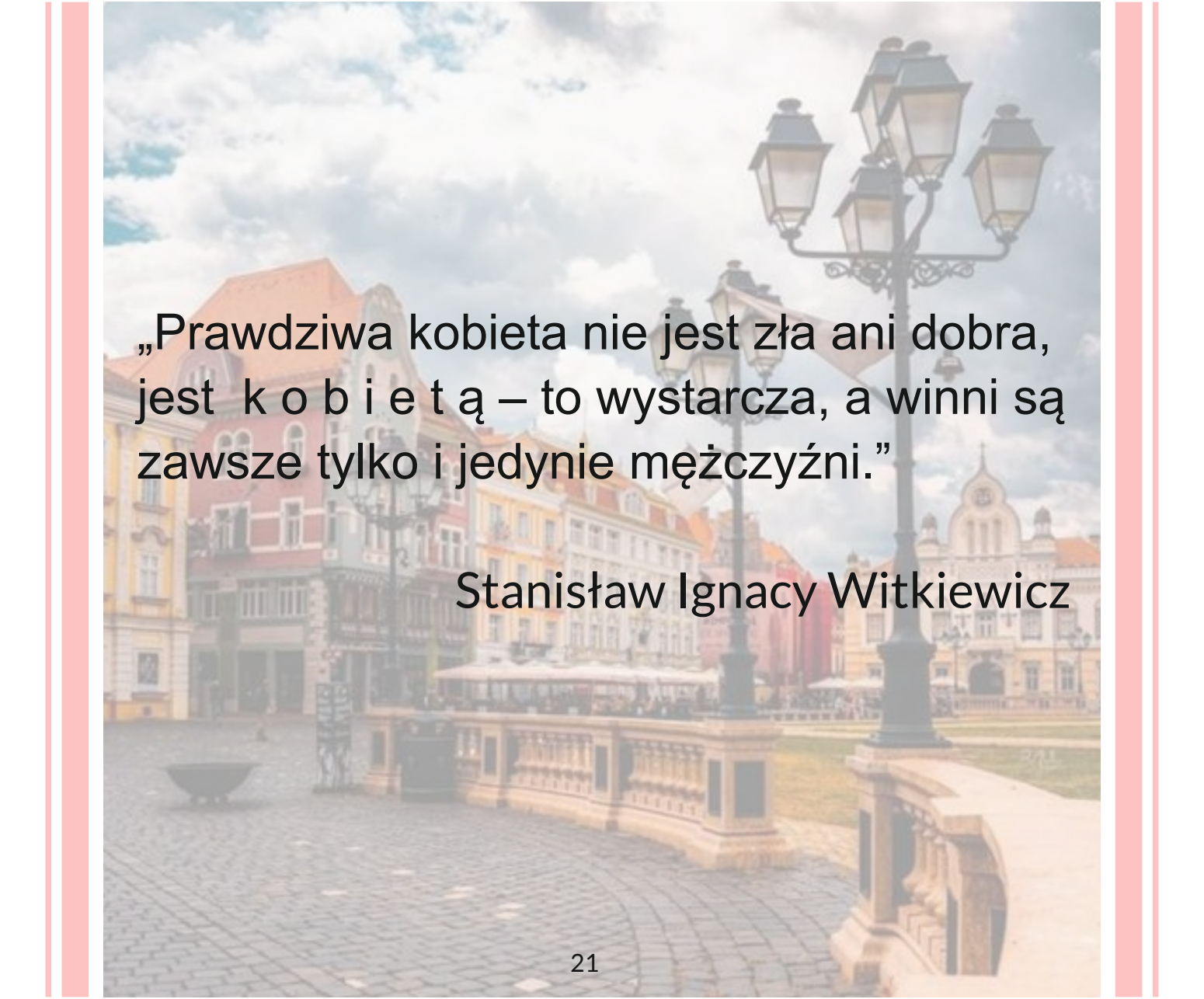
Janusz Leon Wiśniewski

Informacje o autorze

Janusz Leon Wiśniewski (ur. 18 sierpnia 1954 w Toruniu) – polski naukowiec i pisarz, magister fizyki i ekonomii (Uniwersytet Mikołaja Kopernika), doktor informatyki (Politechnika Warszawska), doktor habilitowany chemii Politechnika Łódzka.

Debiutancka "Samotność w Sieci" stała się w Polsce i w Rosji kultowym bestsellerem, została sfilmowana i przetłumaczona na wiele języków. Autor zbioru opowiadań "Zespoły napięć", "powieści Los powtórzony", tomików esejów "Intymna teoria względności", "Molekuły emocji", "Sceny z życia za ścianą", "Czy mężczyźni są światu potrzebni?", "Zbliżenia", oraz naukowej bajki dla dzieci "W poszukiwaniu Najważniejszego: bajka trochę naukowa". Z Małgorzatą Domagalik napisał dwie powieści epistolograficzne: "188 dni i nocy" oraz "Między wierszami".

Większość jego książek trafiła na listy bestsellerów. Ojciec dwóch córek: Joanny i Adrianny. Obecnie mieszka i pracuje we Frankfurcie nad Menem. Na swojej stronie internetowej pisze: Panie, pomóż mi być takim człowiekiem, za jakiego bierze mnie mój pies".

„Prawdziwa kobieta nie jest zła ani dobra,
jest k o b i e t ą – to wystarcza, a winni są
zawsze tylko i jedynie mężczyźni.”

Stanisław Ignacy Witkiewicz

Informacje o autorze

Stanisław Ignacy Witkiewicz malarz, rysownik i fotografik, dramaturg i powieściopisarz, filozof, teoretyk i krytyk sztuki. Urodził się 24 lutego 1885 w Warszawie, zmarł śmiercią samobójczą – na wieść o zbrojnej napaści Armii Czerwonej na Polskę – 18 września 1939 we wsi Jeziory na Polesiu.

Jest jednym z niewielu polskich twórców, których znaczenie w historii sztuki światowej wciąż trwa i nie słabnie. Jego dokonania można śmiało obdzielić kilka pracowitych życiorysów. Na naszych oczach stał się klasykiem, jednym z najczęściej tłumaczonych autorów polskich – jego teksty doczekały się przekładów na ponad 30 języków e wszystkich krajach Europy, w Stanach Zjednoczonych, Ameryce Południowej i Japonii. Jest najczęściej granym polskim autorem na zagranicznych scenach.

Ojciec artysty, Stanisław Witkiewicz herbu Nieczuja, był znanym krytykiem, pisarzem, malarzem i architektem, twórcą tzw. stylu zakopiańskiego. Matka, Maria z Pietrzakiewiczów herbu Ostoja – nauczycielką muzyki. Młody Witkiewicz miał chłonny umysł i przejawiał różnorodne zdolności. Już w 1893 roku odbił na dziecięcej drukarence serię swoich pierwszych krótkich dramatów. Interesowało go malarstwo, fotografia, muzyka, nauki ścisłe, filozofia.

Dwa pejzaże Stanisława Ignacego z Litwy trafiły w 1901 roku na "Wystawę obrazów i rzeźb" w Zakopanem. Rok później ze swoich rozprawek filozoficznych złożył tom "Marzenia improduktywa".

„Tajemnicą jest kobieta.”

Stanisław Wyspiański

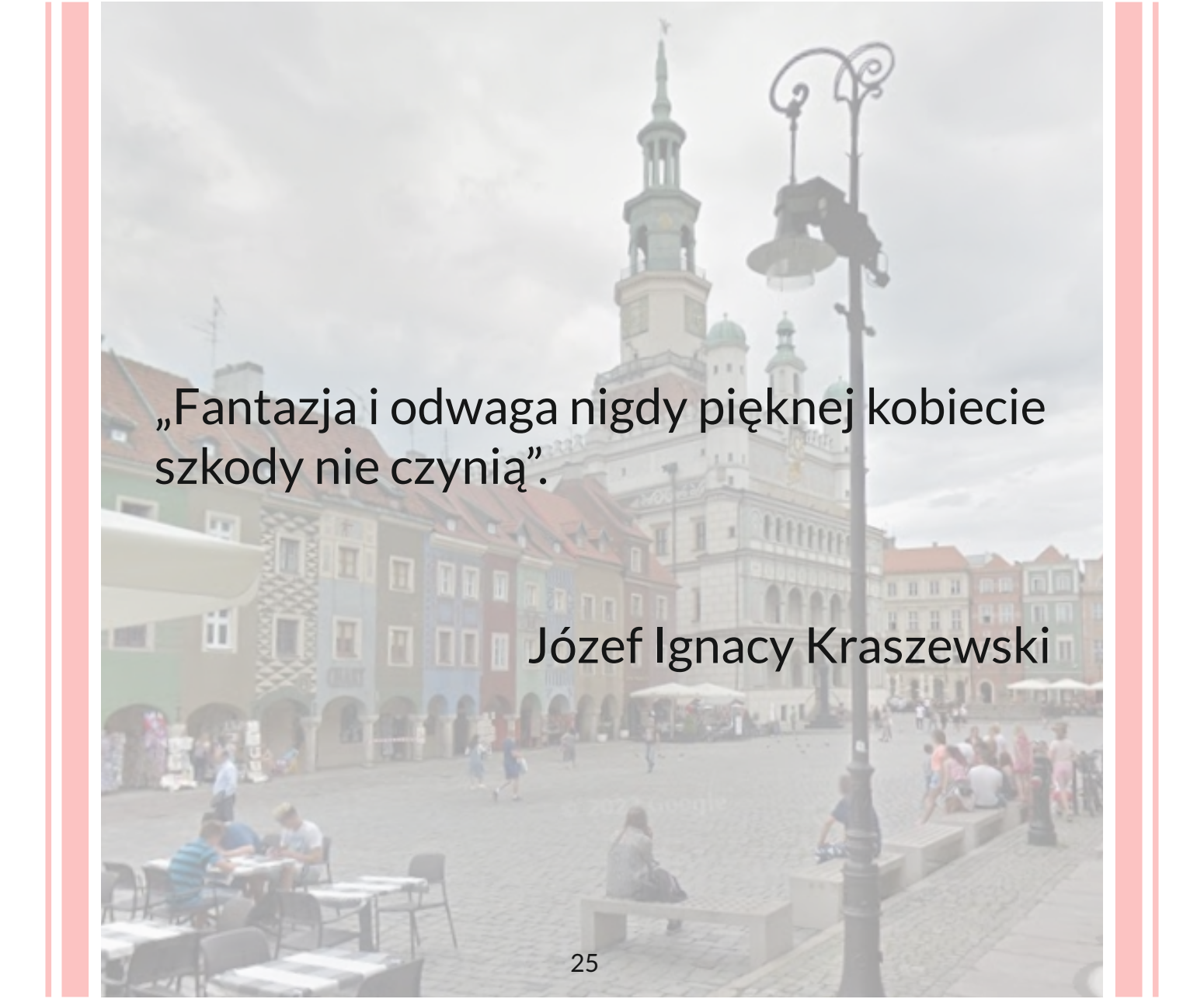
Informacje o autorze

Stanisław Wyspiański malarz, rysownik Polski dramaturg, poeta, malarz, grafik, architekt, projektant mebli. Jako pisarz związany z dramatem symbolicznym. Tworzył w epoce Młodej Polski. Bywa nazywany czwartym wieszczem polskim. Urodził się w Krakowie, jego matka zmarła gdy miał siedem lat. Ojciec, rzeźbiarz i fotografik, nie radził sobie z samotnym wychowaniem dziecka, dlatego Stanisław wychowywał u się u wujostwa - Kazimierza i Joanny Stankiewiczów. Stankiewiczowie byli ludźmi wysokiej kultury, w ich domu bywali m.in. Jan Matejko, Józef Szujski, Karol Estreicher i Władysław Łuszczkiewicz. Pierwsze próby artystyczne Stanisław podjął jeszcze w szkole.

Po maturze Wyspiański zapisał się na wydział filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie uczył się na wykłady z historii, historii sztuki i literatury, i rozpoczął studia malarskie w Szkole Sztuk Pięknych w Krakowie. W czasie studiów pomagał Janowi Matejce, ówczesnemu dyrektorowi szkoły, w wykonaniu zaprojektowanej przez niego polichromii w odnawianym kościele Mariackim. Dużo podróżował po Europie, studiując architekturę i stykając się z artystami i nurtami innych krajów. W tym czasie stale malował, jednocześnie jednak jego uwagę coraz bardziej przyciągał teatr, szczególnie francuski, antyczny i szekspirowski.

Pod koniec lat 90. XIX wieku artysta odegrał istotną rolę w ruchu modernistycznym. Zaprojektował i częściowo wykonał polichromię w restaurowanym kościele Franciszkanów złożoną z motywów kwiatowych, heraldycznych i geometrycznych oraz witraże: bł. Salomei i św. Franciszka oraz Boga Ojca zatytułowany Stań się. Zdobył Nagrodę Polskiej Akademii Umiejętności za pejzaże z kopcem Kościuszki. Jako malarz i dekorator nawiązał współpracę z Teatrem Miejskim w Krakowie pod dyrekcją Tadeusza Pawlikowskiego. Wkrótce na jego scenie rozwinął swoją twórczość dramatyczną. Jednak z początku ani dramaty ani malarstwo nie przyniosły Wyspiańskiemu większego uznania. Szerszy rozgłos zyskał dopiero w ostatnich latach XIX wieku.

W 1906 Wyspiański został profesorem krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, był także członkiem krakowskiej Rady Miejskiej. W ostatnim okresie życia schorowany i niedomagający fizycznie artysta leczył się w Rymanowie i Bad Hall, a potem przeniósł się do swojej chaty we wsi Węgrzce. Wyspiański chorował przez wiele lat i zmarł na nieuleczalną wówczas kiłę. Pogrzb Wyspiańskiego w Krakowie w 1907 roku stał się manifestacją narodową. Pochowany został w Krypcie Zasłużonych na Skałce.

„Fantazja i odwaga nigdy pięknej kobiecie szkody nie czynią”.

Józef Ignacy Kraszewski

Informacje o autorze

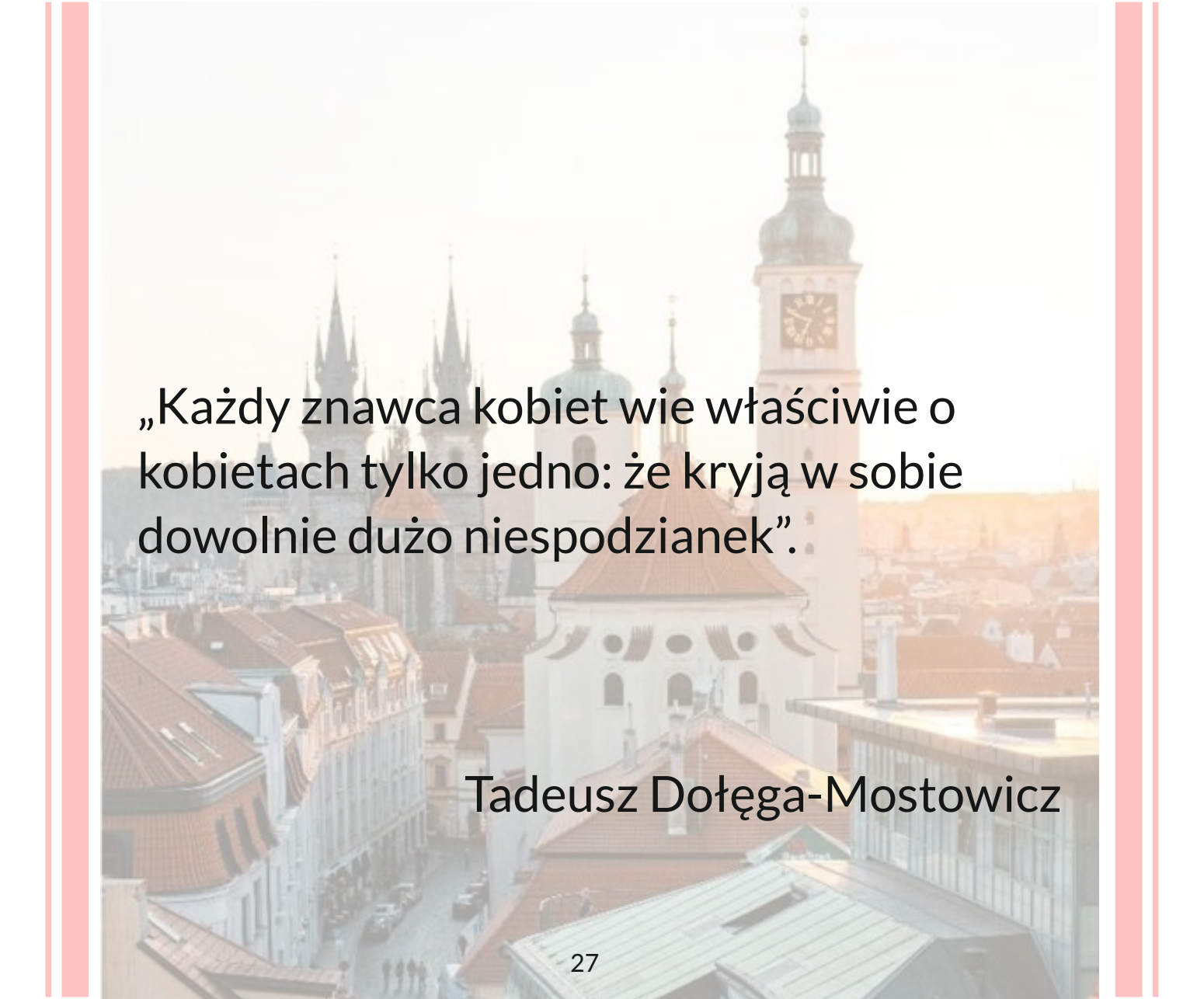
Józef Ignacy Kraszewski polski pisarz, publicysta, wydawca, historyk, działacz społeczny i polityczny, autor z największą liczbą wydanych książek i wierszy w historii literatury polskiej. Pseudonimy literackie: Bogdan Bolesławita, Kaniowa, Dr Omega, Kleofas Fakund Pasternak, JIK, B.B. i inne. Ignacy Kraszewski urodził się w Warszawie jako syn Jana i Zofii z Malskich. Rodzice mieszkali na Grodzieńszczyźnie, we wsi Dołhe koło Prużan, matka szukała w Warszawie schronienia w obawie przed wojną francusko-rosyjską. Oboje rodzice pojawiali się w późniejszej twórczości Kraszewskiego, jako wzorce postaci powieściowych.

Był powieściopisarzem, poetą, krytykiem literackim, publicystą, dziennikarzem, działaczem społecznym i politycznym. Studiował literaturę na Uniwersytecie Wileńskim. W 1830 r. został aresztowany za udział w tajnym związku młodzieży. Zwolniono go w 1832 r. dzięki staraniom rodziny. Gospodarował na Wołyniu. Tworzył powieści i pisał artykuły do czasopism. W 1859 r. objął redakcję "Gazety Codziennej" (później "Polskiej"). W 1863 r. wyjechał do Drezna. Do kraju Kraszewski nadsyłał korespondencję, swoje książki, artykuły. Do 1876 r. prowadził działalność polityczną, skierowaną przeciw konserwatom.

Oskarżony o szpiegostwo, osadzony został w Magdeburgu. Ostatnie lata życia Ignacy spędził we Włoszech i Szwajcarii. W licznych utworach Józef Ignacy Kraszewski zawarł obraz współczesnego mu społeczeństwa oraz naszej narodowej przeszłości.

W powieściopisarstwie Kraszewskiego wyróżnić można trzy okresy: młodzińczy (1830-1838), wołyńsko-warszawski (1838-1863) i okres drezdeński (od 1863 r.). Po cyklu powieści współczesnych i ludowych ostatni okres twórczości obfitował w powieści historyczne, dotyczące zarówno czasów starożytnych ("Rzym za Nerona"), XV wieku ("Krzyżacy 1410"), wieku XVIII (trylogia saska oraz późniejsze "Saskie ostatki"), jak i innych, np. "Sto diabłów", "Macocho", "Warszawa 1794".

Źródło -: <http://www.ignacy.kraszewski.pl/>.

An aerial photograph of a European city, likely Prague, showing a dense cluster of buildings with red-tiled roofs. A prominent white church tower with a clock face and a dark dome is visible in the center-right. The scene is bathed in a warm, golden light, suggesting sunrise or sunset. The image is framed by two vertical red bars on the left and right sides.

„Każdy znawca kobiet wie właściwie o kobietach tylko jedno: że kryją w sobie dowolnie dużo niespodzianek”.

Tadeusz Dołęga-Mostowicz

Informacje o autorze

Tadeusz Mostowicz (przydomek "Dołęga", wzięty z rodowego herbu matki, przybrał w latach dwudziestych) urodził się 10 sierpnia 1898 r. w Okuniewie (ówczesna gubernia witebska). Ojciec jego był dość zamożnym prawnikiem. Ok. 1915 r. przyszły pisarz ukończył gimnazjum w Wilnie, potem zaczął studiować prawo w Kijowie, gdzie był też członkiem Polskiej Organizacji Wojskowej. Po I wojnie Okuniewo znalazło się poza granicami ówczesnej Polski, ale rodzina przeniosła się do kraju, a Tadeusz Mostowicz - do Warszawy, gdzie k. 1918 r. wstępuje do wojska jako ochotnik, a później bierze udział w wojnie polsko-bolszewickiej i dopiero w 1922 r. wraca do życia cywilnego.

W Warszawie wówczas wiąże się z dziennikarstwem, pracując najpierw jako zecer, później jako korektor, a wreszcie jako reporter. W 1925 r. otrzymał stałe miejsce w redakcji "Rzeczpospolitej", dziennika prorządowego o orientacji szlachecko-ziemiańskiej, reprezentującego Chrześcijańską Demokrację. W 1928 r. Mostowicz, już od 1925 r. ogłaszający w prasie humoreski i opowiadania, zrywa z dziennikarstwem i zajmuje się wyłącznie pracą sensu stricte literacką. W 1929 r. kończy pierwszą powieść, Ostatnią brygadę, opublikowaną w 1930 r. na łamach katowickiej gazety "Polonia". Popularność i pozycję wyrobiła mu jednak dopiero Kariera Nikodema Dyzmy (1932), po której pisarz wydawał po dwie powieści rocznie (w sumie napisał ich 17), uzyskując ogromne - jak na ówczesne czasy. W momencie wybuchu II wojny Mostowicz znalazł się w przygranicznym miasteczku Kutry, gdzie organizował obronę, i gdzie 20 września 1939 r. dosięgła go kula z ręki żołnierza wkraczających oddziałów radzieckich. Ciało jego zostało ekshumowane i pochowane na warszawskich Powązkach w 1978 r.

Powieści Dołęgi-Mostowicza po II wojnie były najpierw atakowane przez krytykę, po 1956 r. wznowiono te, które uważano za najbardziej "demaskatorskie", na przełomie lat 80/90 zaś wydano wszystkie. Na ich popularność wpłynęła przede wszystkim interesująca fabuła i zindywidualizowane, odwołujące się do archetypów postacie, ale niebagatelną rolę w kształtowaniu tej popularności odegrał także film, a później telewizja.

„Kobieta, którą kochałeś, upłynęła w listy,
spotykasz ją w szybie każdego tramwaju”.

Krzysztof Kamil Baczyński

Informacje o autorze

Krzysztof Kamil Baczyński ur. 22 stycznia 1921 w Warszawie, zm. 4 sierpnia 1944 w Warszawie) – polski poeta czasu wojny, podchorąży, żołnierz Armii Krajowej, podharcistrz Szarych Szeregów, jeden z przedstawicieli pokolenia kolumbów. Zginął w czasie powstania warszawskiego jako żołnierz batalionu "Parasol" Armii Krajowej. Krzysztof Kamil w dzieciństwie chorował na astmę, miał słabe serce, był stale zagrożony gruźlicą. Od 1931 uczył się w Państwowym Gimnazjum im. Stefana Batorego i w maju 1939 otrzymał świadectwo dojrzałości. Już w czasie gimnazjalnym Baczyński odznaczał się wielkim znanstwem także współczesnej mu literatury. Był harcerzem działającej przy szkole 23 Warszawskiej Drużyny Harcerskiej "Pomarańczarnia". W czasie nauki w gimnazjum należał do Organizacji Młodzieży Socjalistycznej „Spartakus”. Od 1937 członek Komitetu Wykonawczego „Spartakusa”, był także współredaktorem pisma „Strzały” – wydawanego od lutego 1938 organu tej organizacji, na łamach którego zadebiutował jako poeta.

Wybuch wojny uniemożliwił mu podjęcie studiów w Akademii Sztuk Pięknych. Marzył o karierze grafika lub ilustratora. W okresie okupacji niemieckiej mieszkał przy ul. Hołównki 3. Po utworzeniu w 1940 r. getta w Warszawie, pozostał z matką po aryjskiej stronie ryzykując, w razie wykrycia żydowskiego pochodzenia, rozstrzelanie na miejscu. Od jesieni 1942 do lata 1943 studiował polonistykę na tajnym Uniwersytecie Warszawskim. Zajmował się pracą dorywczą: szklilk okna, malował szyldy, pracował u węglarza na Czerniakowie, przyjmował telefonicznie zlecenia w Zakładach Sanitarnych. Uczył się także w Szkole Sztuk Zdobniczych i Malarstwa.

Od lipca 1943 sekcyjny w II plutonie „Alek” 2. kompanii „Rudy” batalionu Zośka AK w stopniu starszego strzelca pod ps. „Krzysztof”, „Zieliński”. Porzucił studia polonistyczne, aby poświęcić się konspiracji i poezji. Jednocześnie był kierownikiem działu poezji miesięcznika społeczno-literackiego „Droga”, wydawanego od grudnia 1943 do kwietnia 1944.

Wybuch powstania warszawskiego zaskoczył go w rejonie pl. Teatralnego – został tam wysłany po odbiór butów dla oddziału. Nie mogąc przedostać się na miejsce koncentracji macierzystej jednostki (Wola – Dom Starców przy Karolkowej) przyłączył się do oddziału złożonego z ochotników, którymi dowodził ppor. "Leszek".

Poległ na posterunku w Pałacu Blanka 4 sierpnia 1944 w godzinach popołudniowych (ok. 16), śmiertelnie raniony przez strzelca wyborowego ulokowanego prawdopodobnie w gmachu Teatru Wielkiego. Pochowany został na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie.

„Stawiam kobiety wyżej niż mężczyzn.
Są bliższe prawdy o życiu”.

Ryszard Kapuściński

Informacje o autorze

Ryszard Kapuściński polski reportażysta, dziennikarz, publicysta, poeta i fotograf, zwany "cesarzem reportażu". Był najczęściej – poza Stanisławem Lemem – tłumaczonym za granicą polskim autorem. Urodził się w rodzinie nauczycielskiej. Jego ojciec walczył w 1939 w stopniu podporucznika w SGO Polesie. Po 17 września dostał się do niewoli radzieckiej. Wraz z kilkoma kolegami udało mu się uciec z kolumny prowadzonej na Smoleńsk i po zamianie ubrania na cywilne powrócił do Pińska (Artur Domosławski w książce "Kapuściński non-fiction" podaje fakt niewoli i ucieczki w wątpliwość). W obawie przed deportacją do Kazachstanu wyjechał z rodziną do swoich rodziców mieszkających w Przemyślu, a następnie w głąb okupowanej Polski. Pozostałą część okupacji Ryszard Kapuściński wraz z rodzicami spędził w Sierakowie, w Puszczy Kampinoskiej, koło wsi Palmiry.

Debiutował poetycko w wieku 17 lat w tygodniku Dziś i Jutro. W 1950 zdał maturę w warszawskim gimnazjum im. Stanisława Staszica. W latach 1953–1981 był członkiem PZPR. W 1956 ukończył studia na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego i rozpoczął pracę (początkowo jako goniec) w redakcji Sztandaru Młodych. W 1956 otrzymał pierwszą nagrodę – Złoty Krzyż Zasługi – za reportaż To też jest prawda o Nowej Hucie, opisujący trudne warunki życia robotników na budowie kombinatu. W tym samym roku odbył swą pierwszą podróż zagraniczną – do Indii.

Przeniósł się do Polityki. Od 1962 pracował dla PAP jako stały korespondent zagraniczny w Afryce, Ameryce Łacińskiej i Azji. Dokumentował upadek cesarstwa w Etiopii i Iranie. Od 1974 w tygodniku Kultura. Przełożył na język polski Dziennik z Boliwii Che Guevary. Był zaprzyjaźniony z Salvadorem Allende.

W 1987 Royal Court Theatre w Londynie wystawił sceniczną adaptację jego książki Cesarz, opisującej upadek reżimu Haile Selassie I w Etiopii (wystawiany potem także w kraju). W 1996 wyróżniony nagrodą imienia Jana Parandowskiego, w 1999 otrzymał "Ikara". Wybrany przez środowisko dziennikarskie Dziennikarzem wieku w plebiscycie miesięcznika Press. Laureat Nagrody im. Dariusza Fikusa za rok 2004. Doktor honoris causa Uniwersytetu Śląskiego (17 października 1997)[3], Uniwersytetu Wrocławskiego (2001), Uniwersytetu Jagiellońskiego (2004) i Gdańskiego (29 stycznia 2004)[4]. Łącznie otrzymał ponad 40 nagród i wyróżnień. Był członkiem Stowarzyszenia Pisarzy Polskich.

Zmarł 23 stycznia 2007 w wieku 74 lat, po rozległym zawale serca, na oddziale kardiologii szpitala przy ul. Banacha w Warszawie. Jego śmierci poświęcone zostało dużo miejsca zarówno w polskich jak i światowych mediach. Na pierwszych stronach swych wydań pisały o Kapuścińskim największe gazety, jak New York Times, Le Monde czy El Pais. Na ręce ambasadora RP w Hiszpanii kondolencje z powodu śmierci pisarza złożyła hiszpańska para królewska oraz książę Asturii. To cios dla polskiej literatury, dla polskiej kultury – tak o śmierci Ryszarda Kapuścińskiego mówił w rozmowie z dziennikarzami w tureckim Adampolu prezydent Lech Kaczyński.

Źródło –: <https://pl.COPYRIGHTS©2024LUBIMYCZYTAC.PLSP.ZO.O>.

„Kobiety bowiem najpiękniejsze są wtedy,
kiedy nie słyszą, ani widzą, ani zgadują,
że się spogląda na nie”.

Cyprian Kamil Norwid

Informacje o autorze

Cyprian Kamil Norwid polski poeta, prozaik, dramatopisarz, eseista, grafik, rzeźbiarz, malarz i filozof. Często znawany za ostatniego z czterech najważniejszych polskich poetów romantycznych. Wielu historyków literatury uważa jednak taki pogląd za zbyt uproszczenie, zaliczając jego twórczość raczej do klasycyzmu i parnasizmu.

Przeważającą część swojego życia spędził za granicą, głównie w Paryżu, żyjąc w nędzy i utrzymując się z prac dorywczych. Twórczość Norwida, trudna do zrozumienia dla jego współczesnych, została zapomniana po jego śmierci. Został odkryty ponownie dopiero w okresie Młodej Polski głównie za sprawą Zenona Przesmyckiego-Miriama (po części również młodego Władysława Stanisława Reymonta).

Cyprian urodził się w majątku matki, mazowieckiej wsi Laskowo-Głuchy (w połowie drogi pomiędzy Radzyminem a Wyszkowem). Został ochrzczony w pobliskim kościele parafialnym w Dąbrówce, gdzie znajduje się tablica pamiątkowa oraz akt chrztu. Jego ojcem chrzestnym był Cyprian Szukiewicz. Imię Kamil wybrał sobie na bierzmowanie.

Pierwsze środowisko literackie Norwida stanowili autorzy skupieni wokół redagowanego przez Hipolita Skimborowicza Piśmiennictwa Krajowego. Utrzymywał kontakty z tzw. Cyganerią Warszawską (Seweryn Filleborn, Roman Zmorski, Józef Bohdan Dziekoński, Włodzimierz Wolski), a także z Karolem Levittoux. W 1841 r. zbliżył się do Biblioteki Warszawskiej i salonu Łuszczewskich. Debiutował na łamach Piśmiennictwa Krajowego (nr 8/1840) wierszem „Mój ostatni sonet”.

Historycy literatury dopatrują się w jego twórczości związków z wieloma nurtami: romantyzmem, klasycyzmem i parnasizmem. Tłumaczył (choć tylko fragmentarycznie) Byrona, Szekspira, Benvenuto Celliniego, Bérangera, Horacego, Tyrteusza, Homera. Po jego śmierci wiele z jego dzieł zostało zapomnianych. Za życia niedoceniany, odkryty ponownie w okresie Młodej Polski. Zaledwie niewielka część twórczości Norwida ukazała się za jego życia, pod koniec XIX wieku odkrył ją i zaczął publikować Zenon Przesmycki (Miriam). Stąd utarło się przekonanie, że Norwid jako twórca został odrzucony przez współczesnych, by być zrozumianym dopiero przez następne pokolenia „późnych wnuków”. Wśród historyków literatury natomiast trwają spory, na ile był romantykiem, a na ile istotnie wyprzedzał swoją epokę.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Senatu Rzeczypospolitej Polskiej i oficjalnym stanowiskiem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska.